

Zegelstempel van de graaf, Bad Bentheim

Een bijzondere vondst bij slot Bentheim. Dit is een 'onklaar' gemaakt zegelstempel, dat waarschijnlijk toebehoorde aan een van de graven van Bentheim. Het is nog ongereinigd en zal na restauratie mogelijk de naam van de voormalige eigenaar prijsgeven.

Materiaal: veelal vervaardigd uit loodbrons of loodmessaging
Voorzijde: wapenschild v/h graafschap Bentheim met 17 hele en 2 halve gouden knoppen

Randschrift: moet nog gedetermineerd worden
Bijzonderheid achterzijde: met kam en draagoog op de rand

Diameter: 33 mm, dikte 8 mm, gewicht 16,5 gram

Datering: 14-16 eeuw

Vinder: Seppo Tip

Vindplaats: directe omgeving van de burcht in Bad Bentheim

Literatuur: boek 31, pag. 35; 48, 49; pag. 29 en 30;

Bentheim altijd Nederlands georiënteerd

Waarschijnlijk werd de eerste burcht al in de tiende eeuw door de graven van Bentheim gebouwd. Deze werd in 1116 door de hertog van Saksen verwoest, waarna de wederopbouw tot 1148 duurde. In de loop van die eeuw kwam het graafschap in handen van Otto, een jongere zoon van graaf Dirk VI van Holland. Eeuwenlang heeft Bentheim sterke relaties met Nederland onderhouden. In de vorige eeuw was koningin Wilhelmina met haar moeder Emma vaak te gast bij familie op het slot. Ze bezochten ook het toen al vermaarde kuuroord dat nog altijd veel gasten uit Nederland trekt.

De graaf was het staatshoofd en bepaalde ook welk geloof er werd beleden. Het graafschap was tot 1544 rooms-katholiek en is

toen overgegaan naar het Lutherse geloof en vanaf 1588 naar het calvinisme. In de 17e eeuw toen bisschop Bernard van Galen 'Bommenberend' Oost-Nederland terroriseerde, is de gravin met haar kinderen naar Nederland uitgeweken.

Vergelijken we dit zegelstempel met in de Zeeuwse klei gevonden exemplaren, dan valt op dat de meeste een diameter van tussen de 20 en 25 mm hebben. Het Bentheimse zegelstempel is dus uitzonderlijk groot met zijn diameter van 33 mm. Dit exemplaar is opzettelijk met een beitel 'onklaar' gemaakt. Wanneer de eigenaar stierf, voorkwam men daarmee, dat er met het stempel belangrijke, doch ongewenste documenten 'ondertekend' werden.

Goudgulden van Keulen, Delden

Delden is met detectorvondsten vreemd genoeg amper vertegenwoordigd, maar hier hebben we er een. Voor- en achterzijde van een prachtige goudgulden. Een van de weinige munten uit de 15e eeuw die in Twente zijn gevonden.

In Twente zijn amper zilveren munten uit de 15e eeuw gevonden. Je zou kunnen veronderstellen, dat ze wel gevonden werden, maar niet gemeld. Waarschijnlijk is dat niet het geval. Vanuit eigen ervaring en ervaringen van medezoekeers is het een feit: er werden nauwelijks groten, jagers, snaphanen, dubbele plakken, mijten of braspenningen gevonden. Het valt dan wel op, dat de weinige munten uit die tijd van goud zijn. Deze munt is wel representatief voor het soort gouden munten die in Oost-Nederland in omloop waren. Rijnlandse goudguldenen waren gangbaarder dan gouden schilden uit Vlaanderen of Frankrijk.

Het is bekend, dat Deventer, Zutphen en Zwolle veel moeite deden, om de kleine riviertjes die het achterland bereikbaar maakten, bevaarbaar te maken en te houden. Voor grotere hoeveelheden hout en voedsel uit het Twentse achterland zullen handelaren met goud betaald hebben. Uiteraard was het verlies van een gouden munt een ramp.

Muntsoort: goudgulden met heilige

Muntplaats: aartsbisdom Keulen

Muntheer: Dietrich II von Mörs

Keerzijde: wapen met drie schilden in een gotische driepas

Datering: 1414-1463

Vinder: Jan Hinnen. In 1979 een van de eerste zoekers uit Almelo

Vindplaatsopgave: op de Deldeners bij Delden

Literatuur: Friedberg 793